

UNIVERSAL DECLARATION OF HUMAN RIGHTS

ကမ္ဘာလူ့အခွင့်အရေးကြေညာစာတမ်း

MÒNGGÀNG S'VNGZÀ LÚNKÁNG
DVKĀNGKĀRU

UNIVERSAL DECLARATION OF HUMAN RIGHTS

ကမ္ဘာလူ့အခွင့်အရေးကြေညာစာတမ်း

MÒNGGÀNG SÚNGZÀ LÚNKÁNG
DVKĀNGKÀRU

မြန်မာနိုင်ငံ ရဝမ်စာပေကော်မတီမှ ဘာသာပြန်ဆိုပြီး
ကချင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့မှ အတည်ပြုပြီး ဖြစ်ပါသည်။

Kàpung

1948 nǒng, Nv̀mrúng shvlá (10) ni taq mǒngdànngòm mvdòò àng-dāngdāng mvngūshì lìpòngmè kèní mǒnggàng vs̀ngò lúnkǐng dvkangkàru shvdǒng kàrvt nǝ dvkā:ngòe. Dvkang bǝà kàruò kàyān kǝtgǝm s̀ng mèp̄vng m̀vr̀ri taq dvtānshaq íe.

Wedǝ í we mvshǝl dǝmrǝ v̄l dǝ b̀vǹl̀ri wàò ỳngkèní mǒngdànngòm mvdò lìpòngmè ỳng mǒngdànngòm mvdògòng mǒngdànri s̀ng we dvkangkàru kàyānri shìwà mǒngcèrí shá lúnl̀vm rvt ǹng mǒngdànri mǝ-íni rvgaqrìò mǒnglvmàng zìd̀vng rvwìngwe mà-wáshaq; mvdǝng nǝ zòngrì ǹng dvgá paqzì dāng àngmvdòri taq dvkāngkàru s̀ng dvkāng v̀v̀n lúnl̀vm ỳngshì dǝ dvtānāl̀vm, rǝ dvz̀rl̀vm ǹng àngrvjùng shvtān dvz̀rl̀vm dvpá:nòe.

Wedǝ tiqdvchá, Myanmar mǒngdàn dvcì s̀ngzà lúnkǐng gomishin nǝ mǒnggàng s̀ngzà lúnkǐng dvkāngkàru s̀ng English kà kèní Myanmar kà s̀ng tvlíng nǝ shvlè dvshē:riè.

Myanmar Mǒngdàn Dvcì
S̀ngzà Lúnkǐng Gomishin
2013 nǒng, Shǝkā shvlá (17)ni

Kàpūng Kàlat

Svngpvn shvngbē nø ngvni gūngshvng nving tiqzidvng vīl nø ngál gwør mà-shvlāwe lúnkvngrì svng dvdut shvmtlòng nø mònggàng yāchvng taq shvlángshaqpvn, dvrāwe nving mòngzøllòng rvt mvpvng àngké í rvtnø gø;

Vsvng lúnkving kaqsvng tī mv-lvn yvng mv-tvmwe nø svngzàcèrìò shvlā mà-shvlā, mvtú tvrà rvwvñ lúnlòng svng gvyaqò nø mvhø mvhut wāwe laqyàrì būng dvzvr we í rvtnø gø, shvngshvngwā shón lúnwe vkvng, shvngshvngwā noqngóm lúnwe vkvng, svrēwe nving mvshámhoq ípvn kèní shvlàngwe vkvnggrì svng vtōshì lúnlvm vsvngwāng tiqlòng léshilvmlòng svng bāshà vsvng shvngbèò vhangtvng vlómrà kū dvkāngshaq í rvtnø gø;

Vmíng vkvng zøm nø dvrá mà-zøm dø øpgømwe nving shvniip shvnvīl pvnri svng vsvng kuí lvnvdøm gvcvt tiqlòng rvcí pō vtùwe dvjà svng mà-dvtuqālv́m dvpvt vsvng lúnkving svng uqbvdíí gø:mòweí kupgārālv́m mvdøng mvdaq rà rvtnø gø;

Móngdàn shvdaq vrvm vrá nø vmùnkē sórí vzøm tvrà vhanglv́m lòng svng vbøm vnvnglvm mvdøng mvdaq zømdvng we í rvtnø gø;

Móngdànngòm mvdògòng móngdànriò móngcè
 shvngbēi nò mvpvng vsvng lúnkíng, vsvng gùngshvng
 nvng zidvng, lvngàré nvng svmāré dvcháchá lúnkíng
 vllvmri svng àngmaq vtōshì nò kímwe tvrà
 móngdànngòm kàgvp taq vrá dvdø:ngò nò, téwā
 gwaqwe vlángshaq í lòng vdòngø svingzà laqmù
 vhanglím nvng vsvng lvpát zidvng shvlā nò vhang
 vlún dø wá lúnlím kàgvdiq vgvpsishaq í rvtnø gø;

Móngdànngòm mvdògòng móngdànri nò
 móngdànngòm mvdò nvng muqhóm nò vsvng
 lúnkíng nvng mvpvng shvlángshaq vkvngri svng
 mònggàngkøpmí mvzvn vpø nò cvn dvgøm lúnlím
 dvpvt wàlím íe, wā kàgvdiq vgvpsishaq í rvtnø gø;

Welòng vsvng lúnkíng nvng shvlángshaq
 vkvngri svng tiqdø vcíng vzākewe vllòng nò yālòng
 kàgvp kàgvdiq svng kòmngøm àngkè shvbønlím dvpvt
 vchak vtving í rvtnø gø;

Vs̀v̀ng g̀o vr̀m, mvd̀o vr̀mí ỳl̀òng dvk̀āngk̀aru
 s̀v̀ng p̀v̀ngỳàn ǹònt taq rí ǹò m̀òngg̀āngk̀òp taq wel̀òng
 l̀ùnk̀v̀ngr̀ì ǹv̀ng shvl̀āngshaq vk̀v̀ngr̀ì s̀v̀ng vp̀òl̀v̀m
 shv̀ngø̀ntwe, shá dvz̀vr̀we taqk̀èní dvk̀v̀ngshì l̀ùnl̀v̀m
 dvpvt í ǹìgø, m̀òngd̀ānng̀òm mvd̀òg̀òng m̀òngd̀āǹr̀ì
 ǹv̀ng we m̀òngd̀ānr̀ìò k̀ārvt vm̀íng vk̀v̀ng l̀v̀ngp̀v̀ng
 v̄lwe ìdūng k̀èní m̀òng bāshàc̀èr̀ìí wer̀ì l̀ùnk̀v̀ng ǹv̀ng
 shvl̀āngshaq vk̀v̀ngr̀ì s̀v̀ng gwaq dø t̀òpwā rākéo
 vtōāweí c̀v̀n dvdø̀ngl̀v̀m dvpvt m̀òngd̀ān dvt̀v̀ng ǹv̀ng
 m̀òngd̀ān vr̀m singwe dvt̀v̀ngr̀ì taq vbø̀m vǹv̀ng dø
 tvnú:ngòr̀ì ǹv̀ng dvk̀v̀ngshìl̀v̀m dvpvt í ǹìgø mvt̀ùo weí
 m̀òngd̀ān vr̀m, vs̀v̀ng g̀o vr̀m v̀háng we l̀ùnl̀v̀m rvt
 wá ràwe, shv̀ngbe ǹv̀ng sing dø zìd̀v̀ng tiql̀òng pādø
 m̀òngd̀ānng̀òm mvd̀ò l̀ìpòngmè k̀èní ỳl̀òng m̀òngg̀āng
 vs̀v̀ng l̀ùnk̀v̀ng dvk̀āngk̀aru s̀v̀ng akvt dvk̀ā:ngìe.

Dvr̀āciq 1:

S̀v̀ngp̀v̀n sh̀v̀ngbē nø shvlut shvl̀āngshaq shøqo
 ǹò g̀ùngsh̀v̀ng ǹv̀ng l̀ùnk̀v̀ng tiqmv̀nø vdāe. Vs̀v̀ng taq
 rvzī rvwāl ǹv̀ng jò mv-jò dak rvwv̄n sháòwe shánønt
 v̄l rvt, tiqgø ǹv̀ng tiqgø àngnì àngn̄m ǹòntnì toqtip ǹò
 vzø̀m vdūe.

Dvráciq 2:

Vs̀ng g̀r̀m ǹ dvcì, shā mōyā, l̀ngà svmā, sh̀nkà, noqng̀mwe, m̀nglvm̀ng m̀-ínì, dvgád̀ dvd̀mwe tvrà, m̀ng bāshà m̀-ínì vs̀ng zìd̀ng ǹng singwe àngké àngr̀, g̀mzaq dvg̀ng, dvcì ch̀md̀ng dvg̀ng ǹng dvgád̀ zìd̀ng vwál we mà-v̀l d̀ yāl̀ng dvkangkàru taq dvtā:ǹwe l̀nk̀ng ǹng shvlut shvl̀ng we shvngbē lún ràe. Wemvd̀m̀ vs̀ng tiqg̀g̀ v̀lwe m̀ngdàn m̀-ínì v̀lwe rvgaq ǹ m̀ngdàn øpdvrà l̀nk̀ng shvl̀ngshaq rvgaq í ǹg̀, m̀ngdànng̀m mvd̀ (UN) í roqg̀rwe rvgaq í ǹg̀, vd̀ øpk̀ng vk̀ mv-v̀lwe rvgaq í ǹg̀, m̀-ínì m̀ngdàn øp vm̀ng vk̀ng tiqp̀np̀n rvẁn dvdushaq zàng í ǹg̀, wel̀ng̀ m̀nglvm̀ng, dvrà kàrvtl̀m vk̀ vk̀ng m̀-ínì, m̀ngdàn vr̀m̀ zìd̀ng tiql̀ngl̀ng s̀ng mvtū ǹ vwálwe wá mv-daq.

Dvráciq 3:

G̀ vr̀m taq cúnshl̀m vk̀ng, shvl̀ngshaq vk̀ng ǹng vs̀ng rvkupwe l̀nl̀m vk̀ng v̀le.

Dvráciq 4:

Kāg̀ s̀ng g̀ vshuq d̀, m̀-ínì dvz̀rv̀mshú d̀ wá mv-daq. Vshuq wàá:m̀ we ǹng vshuq ǹm̀mp̀n d̀ írì shvngbē s̀ng bvtsh̀ vgám ràe.

Dvráciq 5:

Kāg̀ s̀ng g̀ vr̀ dvkī we m̀-ínì, mvh̀ mvhut wā we, vs̀ng mvchá í we, vs̀ng dvg̀ng shvỳmké̀we vjàng laqyà m̀-ínì, mvrà zīwe wá mv-daq.

Dvráciq 6:

Vs̀vng gó vr̀vm nò dvrá uqbdì dāngtaq, vs̀vng tiqgó kũ zàng vr̀vm taq dvdut shvmvt nò vtòshì gīng we vkýng v̄le.

Dvráciq 7:

Vs̀vng shvngbē nò dvrá uqbdì dāng taq dvcháchá v̄l nò, uqbdìò tiqzìd̄vng roqgārlòng s̀vng pà vwálwe mà-v̄lshaq, vtòshìl̄vm vkýng v̄le. Dvkangkàru yālòng s̀vng pō gvyaqòweí rv̀wìng we laqyà kèní í nìgò, wedø rv̀wìngl̄vm dvz̀vng we kèní í nìgò, vr̀vmwe kupgār roqr̄mlòng vtòshìl̄vm vkýng v̄le.

Dvráciq 8:

Vs̀vng gó vr̀vm nò móngòp mvp̀vng uqbdì mò-íni, uqbdì kèní àng s̀vng vtòshìl̄vm vkýng vlúnshaq mvp̀vng lúnk̀vngrì s̀vng catr̄lwe v̄hóm b̄òò nìnø, àng nò kàrvtkýng v̄l móngdàn dvráróng kèní t̄p̄wā dvc̄p̄māl̄vmlòng vtòshìl̄vm vkýng v̄l dvz̀vr r̄àe.

Dvráciq 9:

Kagó ini gò mà-dvrá dø t̄p̄we, mà-dvrá dø vdà:ngowe, ma-dvra dø móngdan kèní kwanwe wá mv-daq.

Dvráciq 10:

Vs̀vng gó vr̀vm nò ango lúnk̀vng nvng pāwān vllong svng kàciq g̀v̄l we taq gò, wedang svng mvr̀azì rvt ciplá nò kàciq liqwe taq gò sh̀vngsh̀vngwa tiqlap svng wáshiwe mò-í dø, dvráróng tiqlòng kèní vs̀vng mvmē mvr̀dvng taq dvrá dø tá nò rvcitwe svng rìnv̄rá kòmgøm lúnl̄vm vkýng v̄le.

Dvráciq 11:

- (1) Ròng tiqlòng kù dvrá dvrā vhó:mo we vsvng gó vrv̄m n̄ cipláwe ròng dvkà rvt gārshi n̄ vt̄v̄nlvm
- (2) dvpvt vmaqk̄vm mvtú vlwe; vsvng m̄v̄ngpòng m̄vr̄dvnḡ rvcit dvt̄pwe dvrá róngí dvrá nvng vch̄p d̄ t̄ā n̄ rvcit d̄ngí mvrà vl̄shie, wa n̄ d̄nshiwe k̄rvt mvd̄:ngo dvngte n̄ mvrà mav-vl vsvng wa n̄ d̄mvt lúnwe vko vkvng vle.

(2) Mvrà vl̄shìvm rvt̄ taq Móng vdòng dvrá ku í niḡ, mongdan vrv̄m singwe dvrá ku í niḡ, dvrà m̄-íni ngálshiwe tiqlong n̄ mvrà mv-yvngshì kvtkeni n̄ we dvrà m̄-íni ngálshì we dvpvt rvt kagó yvng ḡ mvrà shvri mv-da. Mvrà vl̄shiwe rvt̄ ìdung vdòng zí vdūwe mvr̄d̄vm mvd̄vm té vl̄shiwe mvr̄d̄vm shvriwe vl̄ mv-da.

Dvráciq 12:

Kagó í niḡ vdèò anggó kù shvlángk̄vng, àngrvp, vlrà ch̄m m̄-íni shvrik̄aru vw̄vngk̄aru bv̄nliri taq mà-dvrá d̄ gòng n̄ vb̄mshiwe svng ḡ, vdèò dvgùng nvng b̄ngshv̄ng tvrà svng bvl̄ gvz̄vmwe svng ḡ v̄h̄m dvzvr mv-da. Vsvng gó vrv̄m n̄ wed̄ vb̄mshiwe m̄-íni bvl̄ gvz̄vmwe keni dvrá uqbvd̄l̄i kupḡarlvm vk̄vng v̄le.

Dvráciq 13:

(1) Vsvng gó vrv̄m taq n̄ m̄ngdan̄ò rvgaq dvr̄t̄ vdòngtaq shvngshvngwā di n̄ vc̄lshil̄vm vk̄áng nvng v̄llvm vk̄áng v̄le.

(2) Vsvng gó vrvm taq vdèò móngdan vbá dø dvgá kāmóngdan keni gø léshilvm vkáng nvng vdèò móngdan svng lölvvm vkáng v̄le.

Dvráciq 14:

(1) Vsvng gó vrv̄m nø shvniþ shvnlwe keni lutshilvm rvt dvgá móngdànri taq dvkøqshilvm vkáng røtshilvm nùng vtōshi lúnlvm vkáng v̄le.

(2) Mónglv̄màng nvng mv-sīngwe mvràri, mònggàng móngdànngòm mvdòò mvnggá nvng mvpv̄ng dvrári svng tāshōzvl íwe laqyàri keni jøngjøng léshi daq̄iwe dvrá dvrā ròngri taq mvdvmram dvtanshi lúnkýng svng shvnām nø l̄vngwe wá mv-daq.

Dvráciq 15:

(1) Vsvng gó vrvm nø móngdan tiq lòngò móng bāshà ílv̄m vkýng v̄le.

(2) Kagó gø vdèò móng bashà ílong svng mà-dvrá dø lúawe wá mv-daq. Vdèò móng bāshà ílong tvlíngshilvm lúnkýng svng gø ngála we vl̄ mv-daq.

Dvráciq 16:

(1) Bat vrv̄m bōðwe lvngaré nvng svmaré taq nø dvcì, móngbāshà mø-íni noqkv̄mshì tvrà rvt vkýng dvmvtwe tiqp̄v̄np̄v̄n mà-vlshaq døngku shvzønga kýng nvng àngrvp shvzōngshì kýng v̄le. Weri nø wur dvzōmshìwe taq í nigø, døngku vsvng wa nø vzømwe taq í nigø, vkāngwe taq í nigø rìnv̄rá lúnkýngri vl̄ ràe.

(2) Lvngàshír nvng zvmìshír shònígòò shvlángshaq nòntrúng kòmshaq vl kvv wa wur dvzømshi ràe.

(3) Vsvng angrvp nò vsvng angmvdòò ngvnisāng mvpvng mvdò í nò, vsvng angmvdò nvng móngdanò kupgārlong svng vtōshi lúnkíng vle.

Dvráciq 17:

(1) Vsvng gó vrvv taq nò vdè tiqgó kū í nigò, dvgári nvng muqhóm nò í nigò dvzøm dvrè svng wāshilvm vkíng vle.

(2) Kagó gò vdèò dvzøm dvrè svng mà-dvrá dø tølwe vhóm dvzvr mv-daq.

Dvráciq 18:

Vsvng gó vrvv taq nò shvngshvngwa dvdøq dvdvmkíng, vdū ma-dū rvwvn rvpánlvm kíng nvng noqngòm kíng vle. We lúnkíngri taq vdè noqkívmshi tvrà mò-íni vtōshi nò kívmshi tvrà svng shvngshvngwa tvlingshi kíng nvng, tiqgó kū í nigò, mvmē nvng muqhóm nò í nigò vdè noqkívmshi tvrà mò-íni vtōshì kímtvrà svng vsvng m̄vngpòng m̄vrdvng taq í nigò, shòngshāng í nigò shvngshvngwa shvtānkíng, c̀nvlvm kíng, noqngòmlvm kíng nvng shvzøngkíngri gò vbáe.

Dvraiciq 19:

Vsvng gó vrvm taq nō shvngshvngwa dvdøq dvdvm k'ng nvng shvngshvngwa nōttánk'ng v̄le. We lúnk'ngri taq nō dvdøq dvdvm ràrì svng vb'ng vgámwe mv-vl dō shvngshvngwa zòml'vm k'ng wa mvtaq mòngciqri n'ng dakrvw̄n tvràrì svng shvngkà media tiqlonglòng keni tiqdv̄t'ng rvgaq dvrøt vwálwe mv-vl dō shupgún cvnshil'vm k'ng, vtolv̄m káng nvng dvshērlvm k'ngri gō vbáe.

Dvráiciq 20:

(1) Vsvng gó vrvm taq nō mòngzòl dō shvngómshilvm k'ng nvng angmvdò poqshil'vm k'ngri svng shvngshvngwa c'nlvm káng v̄le.

(2) Angmvdò tiqlònglòng taq vbálv̄m rvt kagó svng í nigø mvdøng mvdaq shv'ng mv-daq.

Dvráiciq 21:

(1) Vsvng gó vrvm taq nō vdè móngdànò vsuyaq mvdò taq tuqwā í nigø, shvngshvngwa rvhiq rvcà:ngo we kōnmvngri yvngkeni tiqdv̄t'ng í nigø dvbáshì nō wá lúnshie.

(2) Vsvng gó vrvm nō vdè móngdanò mvngpòng tv̄mū bvnli r'lv̄m rìnvrá lúnk'ng v̄le.

(3) Vsuyaqò øpgøm vmíng vk'ng nō móng bāshariò nōntrúng svng mvp'ngwe vl ràe. Vsvng gó vrvm vbá dō rìnvráwe nōntrúng méz'ng vtóng kū í nigø rvtø ìdūng rvwál nō dvrá dō wàòwe mé rvc'ngk'ngri taq wē nōntrúng svng dvtān ràe.

Dvráciq 22:

Vsvng gó vrvm taq vsèng angmvdòò mvrēm tiqgó kūí sýngzà lvpāt rvkuplv̄m dāng vtōshì kýng vlwe wa mvtaq, vdè móngdànò vr̄ngshilòng n̄ng ngv̄nì angkéri ku dvcì dāng dvzaq dvkýngshilòng n̄ng móngdàn vrvm muqhóm wáshilòngí vdèò gùngshv̄ng nvng zitjāng tvrà shvngshvngwā vhang vlúnlv̄m dvpvt mà-vl̄ mv-daqwe wuqlaq dang, sýngzà laqmu nvng tónglaqyà lúnkángri svng vtoshilvm vkýng vle.

Dvráciq 23:

(1) Vsvng gó vrv̄m taq n̄ bvnli wákýng, vdè shvrúngwe bvnli svng shvngshvngwa rvc̄ngshilvm kýng, dvrá n̄ yuqyàwe bvnliwàng dvjari lúnkýng nvng bvnli mà-dá flòng kení gārawe lúnkýng v̄le.

(2) Vsèng gó r̄vm taq vbóng wē bvnli dvpvt vbóng we wursh̄m zibè svng rvwìngwe tiqpvn gò mv-vl̄ d̄ò lúnlv̄m vkýng vle.

(3) Bvnli wawe gó vrv̄m taq n̄ vdè nvng vdè rvp dvpvt sýngzà gùngshv̄ng nvng vch̄pwe lvpāt svng vmaq k̄malým dvrá n̄ vdu vbóngwe àngzibè lúnlv̄m vkýng v̄le.

(4) Vsèng górv̄m taq n̄ vdèò vjú s̄ng garshil̄vm rvt B̄vnli-wáshú Mvdò poqshil̄vm vkýng n̄ng, we Mvdòri taq dvbáshì n̄ z̄mshil̄vm vkýng v̄le.

Dvráciq 24:

Vsèng gø vròm taq àngdvjà vbóng vrá dø dvdūshaq b̀nliwā rvtø nāri ǹng shvlá zibè vtōshì gīngwe rvtø ìdung ó vchøp dø dvdūshaq b̀nlinār àngnīrì gø vbá nø nārshil̀m vk̀ng ǹng vnārshil̀m vk̀ngri s̀ng lúnk̀ng v̄le.

Dvráciq 25:

(1) Vsèng gø vròm taq nø v̀ml̀mp̀n, gwál̀mp̀n, chøm, shiqshàn dāng roqgārwe ǹng rà we s̀ngzà tūb̀m tvr̀rì vbá dø, vdè ǹng vdè chømg̀ng shiqshànwe ǹng góng nønt vnīshvlē m̀ngzø̀l dø v̀l lúnshil̀m luq̀øngwe s̀ngzà v̀l zidv̀ng s̀ng lúnk̀ng v̄le. Wemvd̀mø̀ b̀nli mà-dāwe, shiqshàn dāng vnø̀nwe, góngdvg̀ng shaqc̀mwe, mēmà íwe, vbat te nø cvrø̀ngwe mø̀-ínī vdèí wá mv-dv̀ngshìwe dvjà̀rì rvt dvk̀mshil̀m dāng wá mà-lún nìnø lpat rvkuplòng vtōshil̀m lúnk̀ng v̄le.

(2) Angmè lpat ǹng c̀mré lpat taq mvdø̀ng vsún vsòngwe ǹng dvb̀ngkèlòng vtōshil̀m vk̀ng v̄le. Dvrásh̀ng wūrdvzø̀mshì we í nìgø, dvrá mv-sh̀ng wūrdvzø̀mshìwe ínìgø, shøq daqòwe c̀mré sh̀ngbē nø vbóng vr̀mwe s̀ngzà roqgār nø vsún vsòngwe s̀ng vtōshil̀m vk̀ng v̄le.

Dvráciq 26:

(1) Vsùng gó vrùm taq paqzí c̄vnshílím vkíng v̄le. Paqzí c̄vnshì dāng n̄ yúm vt̄ng n̄mlat dvt̄ng n̄ng mvp̄ng dvt̄ngri taq dvp̄ mà-doq í ràe. N̄mlat dvt̄ng paqzí n̄ mà-c̄vnshì mv-daq í ràe. Jvklaqmu n̄ng Lvpat dvkúm paqzíri s̄ng vsùng luqluq c̄vnshì lún ràwe í n̄, v̄hángwe paqzí dāng àngzìd̄ng s̄ng ȳng n̄ shvngbē tiqzìd̄ng lún dvz̄r ràe.

(2) Paqzí dāng s̄ng vsùngriò zitjānglím dāng k̄ngvt̄p rvk̄pshìwe n̄ng, vsùng lúnkíng n̄ng mvp̄ng shvlut shvlàngwe vkíngri s̄ng téwā vp̄ shálím rvt tvnū n̄ shvnḡont dvz̄r ràe. Paqzí dāng n̄ móngdàn shvngbē dvh̄etaq s̄ngp̄n m̄-ínī noqnḡmwe n̄ng singwe mvd̄rì vdòng cingrālwe, t̄nzánwe n̄ng vr̄m vráweí vmùnkélím dāng háng ràwe í n̄, mòngz̄llòng roqgārlím dvpvt móngdàn nḡm mvd̄f wàd̄rì s̄ng dvp̄aq dvr̄m wá ràe.

(3) Vdèd c̄m̄ré paqzí dāng rvc̄ngwe taq n̄ àngp̄è àngm̄ení taq nḡnì vk̄o vkíng v̄le.

Dvráciq 27

(1) Vsùng ḡor̄m n̄ vsùng àngmvd̄dò tónglaqyà lvpat taq sh̄ngwā vbá n̄ dvzaqshílím vkíng n̄ng nímzi b̄nya s̄ng sh̄ngwā vt̄shì vkíng n̄ng dvt̄p b̄nyā v̄hángwe n̄ng welòngò v̄jú lúnshìrì s̄ng sh̄ngsh̄ngwā rvwál n̄ vt̄shílím vkíng v̄le.

(2) Vs̀̀ng g̀́ vr̀̀m taq vd̀̀ ǹ̀ vd̀̀ d̀̀mr̀̀lǹ̀nt k̀̀nı́ m̀̀n ǹ̀ l̀̀shı́ longwe dvt̀̀p b̀̀nyā paqzı́ k̀̀nı́ ı́ nı́g̀, k̀̀ru k̀̀nı́ ı́ nı́g̀, nı́mzı́ k̀̀nı́ ı́ nı́g̀ b̀̀n rāwe g̀̀ngsh̀̀ng ǹ̀ng dvz̀̀mdvr̀̀d̀ vj́ shvl̀̀rı s̀̀ng roqgārwe lúnłvm vk̀̀ng v̄le.

Dvr̀̀cıq 28:

Vs̀̀ng g̀́ vr̀̀m ǹ̀ yāl̀̀ng dvkāngk̀̀ru taq dvtānshaq lúnk̀̀ngrı́ ǹ̀ng shvlut shvl̀̀ng dāng s̀̀ng k̀̀tk̀̀m b̀̀nli shvb̀̀n lúnshı́we s̀̀ngzà t̀̀nglvm̀̀ng ǹ̀ng m̀̀ngdàn vr̀̀m vz̀̀mwe lvm̀̀ng tiql̀̀ng s̀̀ng vt̀̀ lúnshı́e.

Dvr̀̀cıq 29

(1) Vs̀̀ng g̀́ vr̀̀m ǹ̀ vd̀̀ zitgongwe s̀̀ng vs̀̀ngrı́ dvh̀̀taq wā sh̀̀ngsh̀̀ngwā k̀̀mz̀̀p d̀̀ vlún v́háng dvz̀̀rwe ı́ rvt, we vs̀̀ngwāng dvh̀̀taq pāwān v̄le.

(2) Vd̀̀d̀ lúnk̀̀ngrı́ ǹ̀ng shvl̀̀ngshaq vk̀̀ngrı́ s̀̀ng c̀̀nwe taq g̀́ vr̀̀m ǹ̀ dvg̀̀rıd̀ lúnk̀̀ngrı́ ǹ̀ng shvl̀̀ngshaq vk̀̀ngrı́ s̀̀ng z̀̀ā ǹ̀ vp̀̀lvm̀ rvt g̀; Democracy àngmvd̀ taq dvr̀ ǹ r̀ mvt̀rı ı́we laqyà c̀vnt̀ng, m̀ngbashà m̀ngp̀ngc̀ m̀ngz̀l ng̀r-ngūnlvm̀ ǹng vj́ vb̀m vǹnglvm̀ tvr̀ s̀ng dvz̀nglvm̀ rvt g̀; ubvdı́ dvmvtshaq ı́we rvdoqshı́ mvt̀rı k̀ wā c̀nlvm̀ vk̀ng v̄le.

(3) We lúnkǐngrì nǐng shǐlángshaq vkǐngrì sǐng
 kāpà mvtú taq í nìgø mǒngdànggø mvdòò mǐnggàrì
 nǐng mvpǐng vtǒngrì sǐng vtù kǐf cǐn líng mv-daq.

Dvráciq 30:

Mǒngdàng tiqmǒngdàn dvpvt í nìgø, vsǐng
 tiqmvzuq dvpvt í nìgø, vsǐng tiqgǒ lagǒ dvpvt í nìgø
 yǎlòng dvkangkàru taq vbáwe lúnkǐngrì nǐng
 shǐlángshaq vkǐngrì sǐng tìn gvyaq dvzǐr mvyǒ kǐf
 bǐnlì tiqmvttú wàòwe taq dvbáshǐlm mò-íni vdèf
 wàlǐm vkǐng vǐle, wā nò yǎlòng dvkangkàru taq
 vbáwe kàyān tiqlònglòng sǐng àngrvjùng lùòwe vǐ
 mv-daq.

